

A Bútorvállalkozók Országos Szakmai
Szövetsége és a Faipari Tudományos
Egyesület folyóirata

I. évfolyam 2. szám
1995. november
138 Ft

BÚTOR & FAIPAR

**Egészséges
ágyak**

**Az akác ipari
felhasználása**

Tudósítások a Szakvásárról

TIKKURILA

V+M KFT. IPARI FESTÉKEK ÉS BEVONATOK

2131 Göd, Nemeskéri u. 42. sz. Tel.: 20/343-760, 30/502-330. Fax: 27/341-592

2000 SZÍNBŐL VÁLASZTHAT!

GAZDASÁGOSSÁG

A fajlagos négyzetméterár – figyelembevéve a felvitt réteg vastagságát és fedőképességét – kimondottan kedvező. A nagyon jó tulajdonságokkal rendelkező és széles körűen használható savkatalizátoros festékek és lakkok esetén pl. netto 120 Ft-tal lehet számolni rétegenként. Az ár természetesen mind a festékfajta, mind a szín függvényében változik. A termékeket gyári áron (import ár) forgalmazzuk!

ÜZLETEK, INFORMÁCIÓ, VEVŐSZOLGÁLAT:

2131 Göd, Nemeskéri u. 42

1145 Budapest, Hungária krt. 105.

Colormix Festékáruház

2120 Dunakeszi, 2-es főút, AGIP-kút mellett

Színvárázsló Festékbolt

4027 Debrecen, Hadházi u. 15/A

Colormix Festékbolt

3100 Salgótarján, Füleki u. 122.

8700 Marcali, Bem u. 45.

Tel.: 20/343-760, 30/502-330. Fax: 27/341-592

Tel./fax: 252-4568

Tel.: 27/341-594. Fax: 27/341-592

Tel.: 52/422-650. Fax: 52/316-837

Tel.: 60/344-414

Tel.: 85/313-177

A Bútorvállalkozók Országos Szakmai Szövetsége és a Faipari Tudományos Egyesület folyóirata

A szerkesztőbizottság
társelnökei:

**Győri Ferenc és
dr. Molnár Sándor**

A szerkesztőbizottság tagjai:
Baloghné Cséplő Katalin, Bí-
ró Lászlóné,
dr. Dalocsa Gábor,
Nagy Alajos, Neményiné
Gyarmathy Margit,
dr. Nyárs József,
dr. Somkuti Elemér,
Vásárhelyi János

Főszerkesztő:
Berényi János

Címlapon

*Hajdu karszékek (Hajduthonet),
tervező: Vásárhelyi János
Székely Péter felvétele*

A TARTALOMBÓL

A hazai bútorigar helyzete	3
Az akácfa jelentősége, tulajdonságai és ipari felhasználása	5
Interspan-napok Kecskeméten	8
Szakovásári tudósítások ..	9
A Bútor Szakovásár '95 alapanyag újdonságai ..	16
A Szakovásár sajtóvisszhangjából	18
Az egészséges fekvés figyelembevételével kialakított ágyak	19
Innen-onnan	21

Kiadja:

3B Szaklapkiadó
1103 Budapest,
Kőér utca 35/A.
Tel.: 262-2608,
fax: 263-1336

Hirdetésfelvétel:

Domopress
1103 Budapest,
Óztláb utca 24.
Tel.: 262-2608,
fax: 263-1336

Nyomdai előkészítés:
WeliCom Grafikai Stúdió
Nyomás:
Fővárosi Nyomdaipari Rt.

HU ISSN 1219-5510

A hazai bútortipar helyzete, feladatai

Az európai bútortipar forgalmához képest a hazai bútortipar gyártás nagysága, az export-import forgalom mértéke még az 1%-os részarányt sem éri el. Nyilvánvaló tehát, hogy a hazai bútortipar európai bútortiparhoz való kapcsolódását nem elsősorban a konjunkturális tényezők, hanem a hazai bútortipar minősége, ára, a szállítás és csomagolás pontossága és nem utolsósorban a design határozzák meg.

Az új lakások építésének folyamatos csökkenése, a belföldi fizetőképes kereslet romlása, valamint a bútortipar ugrásszerű növekedése döntő szerepet játszott abban, hogy a hazai termelés jelentősen visszaesett, a gyártók krónikus kapacitáskihasználatlansággal küszködnek. A hazai gyártóknak – bár igyekeznek termékváltásuk átalakításával illetve bővítésével igazodni a változó kereslethez – nincs elegendő forgótőkékük versenyképességük megtartásához, valamint hiányoznak a műszaki színvonal fenntartásához szükséges beruházási források is.

Importdömping

Az importban jelentős mértékű a használt bútorok, a Nyugaton már kifutott modellek, a dömping-áron bekerülő elfekvő készletek részaránya. A feketegazdaság szerepe egyformán megnőtt a gyártásban és a bútorkereskedelemben. Az elszegényedő belföldi vásárló réteg kénytelen az alacsony színvonalú, rossz minőségű, a garanciális feltételeket kikerülő termékeket vásárolni.

Fentiek hatására a termelés volumene 1994. év végéig folyamatosan csökkent. Egyedül a bútorexport tartó-

san megmaradó 30%-os részaránya számít biztató jelnek a hazai termelők jövője szempontjából. 1994. végére az export volumene közel megkétszereződött és meghaladja a 10 milliárd forintot és bár a kivétel 70%-a német piacra irányul, 1993-tól kezdődően több vállalat a kelet-európai piacok irányába fordult és jelentős piacépítő munka kezdődik elsősorban a volt szovjet tagországok területén.

Belföldön – bár a szakágazat jövedelmezősége a kritikus szintre csökkent és árbevétel-arányosan -2 és +2% között mozog – a hazai ipar igyekszik növelni marketing ráfordításait és szakbolthálózatok létrehozásával közvetlen eladásait is növelni kívánja.

A hazai gyártás a magyar gazdaság negatív folyamatai, a belföldi kereslet tartós csökkenése ellenére is fenn tudta tartani működésképeségét miközben jelentősen átalakult tulajdonosi szerkezete, szervezeti struktúrája. Kétségteljesen javult a hazai bútortipar minősége és minősége, új piaci kapcsolatok kiépítésére került sor. Jelentős számban alakultak új termelőegységek és gyakorlatilag kialakult a hazai bútortiparban is az a kis és közepű bútortipar réteg, amely képes a gyors és rugalmas piaci alkalmazkodásra és kétségtelenül új színfoltot jelent a hazai termelésben.

A bútortiparban a szakágazat 1995. I. félévi adatai átmeneti javulást jeleztek, a termelés-csökkenés tendenciája megállt, a 90-es években először 12%-os növekedést jelez a statisztika. *A hazai bútortipar 1995. I. féléves teljesítménye elérte a 18 milliárd forintot, ezen belül az export részaránya meg-*

haladta a 40%-ot. A szakma számára biztató pozitív elmozdulás azonban úgy tűnik, hogy még nem tartós, miután a II. féléves rendelkezésmintában ismét a visszaesés jelei mutatkoznak.

Továbbra is úgy tűnik, hogy azok a gyártók életképesek, amelyeknek már korábban sikerült jelentős export piaci részesedést elérniük, illetve az átlagnál jobb marketing munkával, valamint a minőségi termelés előtérbe helyezésével a tehetősebb vásárlói rétegek elérését célozzák.

A bútor külkereskedelmi forgalmára vonatkozó adatok egyértelműen biztatóak a szakma szempontjából. Hosszú idő óta először csökken a bútortipar, miközben nagyságrendi növekedés tapasztalható a bútorexportban.

Magyar áruk – európai minőség

Az import bútorok forgalmának visszaszorítása nemcsak a kormányzati intézkedéseknek köszönhető – gondoljunk csak a vámpótlékra, a közbeszerzésekről szóló törvényre, a fekete gazdaság elleni fellépésre, ami mögött az esetek többségében a külföldiek vagy a külföldi eredetű áru húzódik meg –, hanem társadalmi téren is egyre erőteljesebb a fellépés a külföldi dömping ellen és szaporodnak a magyar áruk elismertségére irányuló kezdeményezések.

Egyre többen vallják a bútorkereskedelemben is, hogy a magyar bútortipar érdemes a védelemre és támogatásra. Ezt azonban elsősorban azokra a gyártókra értik, akik nemzetközileg is versenyképes árut képesek előállítani.

• Feltétlenül szükséges az

Közös teendőink

• Feltétlenül szükséges az export expanzió fenntartása. Ennek érdekében a megkezdett árfolyam-politikai intézkedéseket körültekintően tovább kell folytatni, támogatni kell az export pályázati rendszerben jelenleg is működő fejlesztési célú akciókat. Ez történhet részben kamattámogatással, részben adó-visszatérítéssel, részben pedig az import gépi berendezések vámjának illetve vámpótlékának visszatérítésével. Az export hitelgarancia intézményét tovább kell bővíteni, hogy a tökeszegény hazai cégek meg tudják őrizni pozícióikat az új piacokon.

• Célszerű kormányzati feladattá tenni a külpiazi kapcsolatépítést, elsősorban a kelet-európai országokkal szükséges a piaci kapcsolatok mind szorosabbá tétele, kormánygaranciák vállalása, piacszerző utak szervezése.

• A hazai bútorgyártók és bútorkereskedők kapcsolatát új alapokra kell helyezni. A nyugat-európai példának megfelelően szorgalmazni kell a nagykereskedelmi funkció felélesztését oly módon, hogy a kereskedelem – magasabb jövedelmezőségéből eredően – részt vállaljon a hazai bútortermelésben, fejlesztésében és tevékenységét kiterjesztette az új modellek gyártására is.

• A bútortermelés területén célszerű kiterjeszteni a nemzetközi egyezményeknek megfelelő szabályozást. Mivel a jelenleg működő vámpótlék hatása csak korlátozott ideig érvényesül, a belső forgalombahozatal feltételeinek megszigorítása hozhat a hazai ipar lehetőségeivel azonos versenyfeltételeket. A forgalombahozatal előtti minőségvizsgálattal, a garanciával, a kereskedelmi felügyelet jogosítványával összefüggő jogszabályok szigorítása, illetve azok következetes betartása kiemelt feladat.

• A bútortermelőknek nagyobb figyelmet kell fordíta-

niuk a még gazdaságosan működtethető technológiai vertikumok kialakítására, a szűkös beruházási források koncentrált felhasználására. A jövőbeni eredményes működés érdekében létkérdés, hogy a kis-, közép- és nagyvállalatok között alakuljon ki

az a termelési kooperáció, amely az elsődleges faipar megfelelő minőségű és mennyiségű alapanyag kínálatára építhet.

• A marketing munka színvonalának javítása érdekében fontos, hogy európai színvonalúvá fejlesszük szakvásárunkat, a cégek színvonalas házivásárokkal élénkítsék a forgalmukat, közös akciókat szervezzünk a

bútorkereskedelemmel a kereslet élénkítése érdekében, javítsuk a hazai design és lakáskultúra színvonalát azért is, hogy mind több tehetőseges tervezőt nyerjünk meg a bútortermelés számára.

Galli Péter
elnök
Bútorvállalkozók
Országos Szakmai
Szövetsége

Egyes bútorok behozatalának és kivitelének változása

1994. jan.–jún. – 1995. jan.–jún.

	Behozatal			Kivitel			Egyenleg	
	1994	1995	Index 1994=100	1994	1995	Index 1994=100	Behozatali	Kiviteli
	Megoszlás %-a			Megoszlás %-a			Többlet	
Ülőbútor összesen (gépjármű ülés nélkül) ebből	29,5	33,6	129	49,2	57,2	143	+	+
– Forgó ülőbútor	3,6	4,0	124	0,1	0,0	50	+	
– Ágyá átalakítható ülőbútor	0,7	0,5	83	1,5	2,5	204		+
– Ülőbútor nádból, fűzfavesszőből, bambuszából	0,8	0,6	81	0,1	0,1	100	–	
– Favázás ülőbútor, kárpitozott	5,9	7,0	135	18,6	20,9	139		+
– Favázás ülőbútor, nem kárpitozott	1,7	1,6	108	7,1	5,3	93		–
– Fémvázás ülőbútor, kárpitozott	2,5	2,3	105	0,1	0,1	157	+	
– Fémvázás ülőbútor, nem kárpitozott	2,7	1,7	68	1,9	1,8	117	–	+
– Egyéb ülőbútor (műanyag)	3,8	2,6	77	11,9	4,6	48		–
– Ülőbútor állvány és keret, székalkatrész	7,8	13,4	196	7,9	21,9	342		+
Egyéb bútor és alkatrészei együtt ebből	70,5	66,4	107	50,8	42,8	105	+	
– Fém irodabútor	6,5	6,1	106	0,1	1,2	324	–	
– Egyéb fémbútor	11,6	10,3	100	7,6	4,9	80	+	
– Fa irodabútor	14,0	15,5	126	2,0	2,0	125	+	
Irodabútor együtt	32,1	31,9	113	9,7	8,1	99	+	
– Konyhabútor	4,4	4,2	110	2,6	2,4	117	+	
– Fa hálósobabútor	4,2	2,8	74	1,7	1,2	88	–	
– Egyéb fabútor	16,1	15,9	111	26,8	23,0	106		–
– Műanyagbútor	7,6	5,6	83	0,7	0,1	18	–	
– Egyéb anyagból (nádból, bambuszából, fűzfavesszőből stb.)	2,1	1,8	98	2,9	1,3	56	–	
– Bútorállvány és keret, bútoralkatrész, bútor félkésztermék	4,0	4,2	120	6,1	6,7	137		–
BÚTOR ÖSSZESEN millió forintban*	100 6.973	100 7.910	113	100 6.547	100 8.109	124	–	+
USD árfolyam változás hatása			114,7			114,7		

* A KSH számoktól történő eltérés az eltérő nomenklatúrából adódik.

Az akácfa jelentősége, tulajdonságai és ipari felhasználása

A hazai fakitermelés közel egynegyed részét az akácerdők adják. Őszinte örömkre a faanyag kiváló természetes tartóssága, előnyös fizikai és esztétikai jellemzői miatt egyre növekvő népszerűségnek örvend szerte Európában. Sajnos az akácanyagforgalmazásra is jellemző a jó minőségű hengeresfa exportja. Az 1985. október 24–29-i Bútor Szakvásáron azonban arról is meggyőződhattünk, hogy importálunk is akácot: tőlünk importált akácfából esztétikus tömörfa frontokat készítenek Olaszországban és mi ezt visszavásároljuk (pl. a szombathelyi Dália Bútorgyár). Pozitív jelenség, hogy a pusztavacsi HungaroLegno üzemben készített akáclapokat már több bútorgyár kezdi felhasználni (pl. Sátoraljaújhely). Az alábbiakban a hazai felhasználás erősítésére összefoglaltuk az akácfával kapcsolatos kutatási eredményeket és gyakorlati tapasztalatokat.

A fehér akác (*Robinia pseudoacacia* L.) a pillangósvirágúak (*Laguminosae*) családjában lévő *Robinia* nemzetségbe tartozik. E nemzetségnek mindössze tíz faja van, és közülük erdészeti jelentőséggel csak a *Robinia pseudoacacia* rendelkezik.

Ezen fafaj az USA-ban a 4345 szélességi fokok között a keleti, délkeleti részekben őshonos.

Igen sok országban egyszerűen akácfának nevezik. Ez tévedésre ad okot, mert emiatt egyesek összetévesztik a szubtrópusi, trópusi övezetben tenyésztő valódi akác-fajokkal (*Acacia* nemzetség).

J. Robin párizsi királyi főkertész sok egyéb növényfajjal együtt 1601-ben hozta be Európába (a földtörténeti kutatások szerinti "harmadidőszak"ban a *Robinia* már megtalálható volt Európában is). Európai elterjedése különösen Magyarországon volt példátlanul gyors. Ma a magyar erdők 19,8%-a akácos és Európa egyetlen országában sincs annyi akácerdő (320 ezer ha), mint Magyarországon. Így a fakeskedelem nem véletlenül tekintik a Robiniát tipikus magyar fafajnak.

Az akác gyors terjedése a kedvező termőhelyi feltételek mellett kezdetben azzal állt összefüggésben, hogy a pa-

Árbóc alakú akácfák Gödöllőn

A bruttó akácfa-kitermelés a következő százalékos összetételben tervezhető:

Fűrész (és furnéripari rönk)	10
Kivágás- és fagyártmány feldolgozási fa (rövid fűrészipari alapanyag)	9
Bányászati faanyagok	5
Oszlop, karó, forgácsfa stb.	14
Vastag (szabványos) tűzifa	41
Vékony tűzifa	5,4
Erdei hulladék	15,6

raszti gazdaságoknak kiváló tűzifát, tartós oszlopot, karót és bognárfát biztosított. Kiemelkedően szilárd és tartós fáját a bányák is igen megkedvelték.

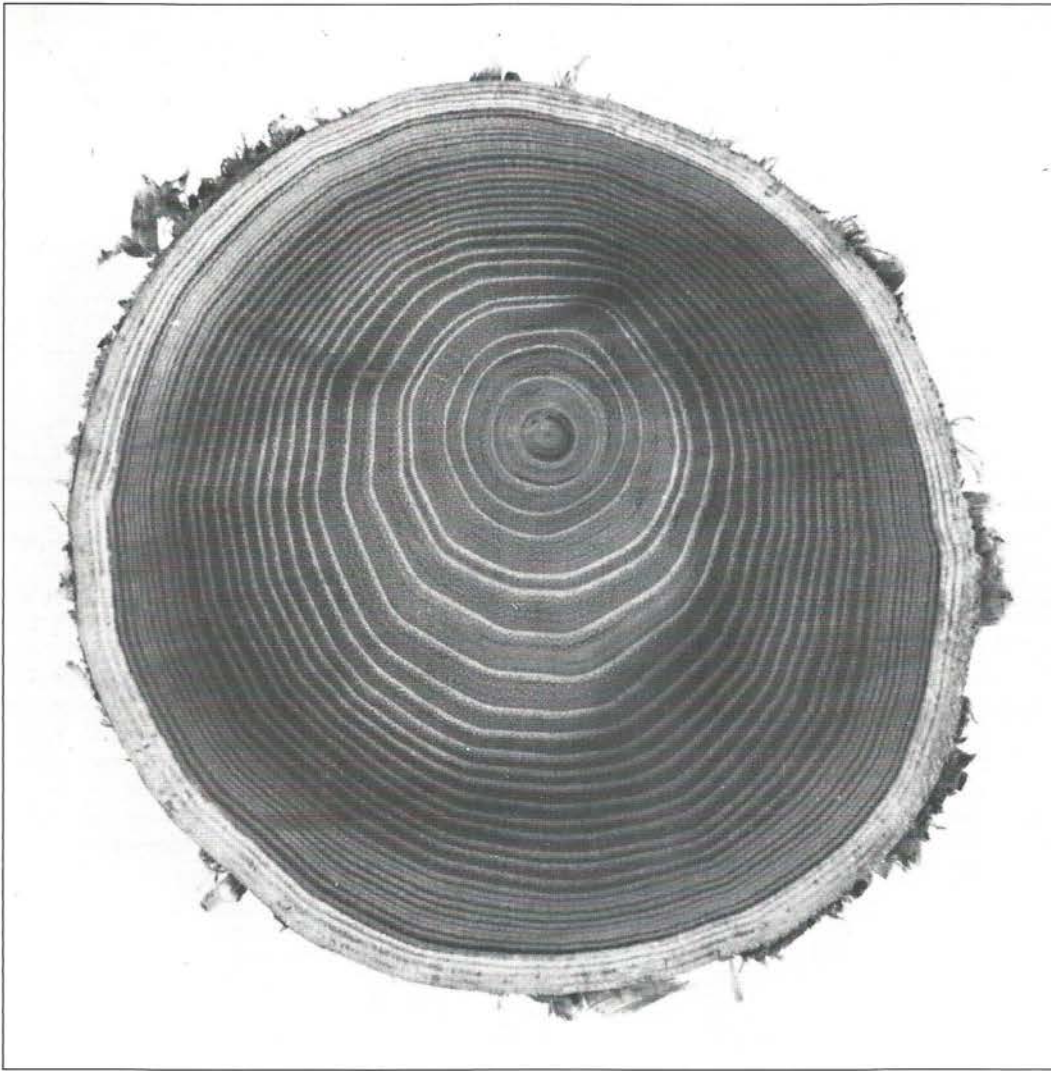
Ma az akác újabb reneszánszát éli: esztétikailag előnyös textúrája, telítőszeres kezelés nélküli kiemelkedő tartóssága és jó műszaki tulajdonságai miatt elterjedten alkalmazzák az építőiparban (parketta, lépcső, küszöb, falburkolat, tartószerkezet stb.) és a bútorgyártásban (kerti bútorok, konyhabútorok frontfelülete, székek, asztalok stb.) egyaránt.

A faanyagvédőszer okozta környezeti ártalmak különösen megnövelték a világ legtartósabb fái közé sorolt védőkezelést nem igénylő akácfa értékét. Így különösen a teak, a bongossi és egyéb nagy tartósságú trópusi fák helyettesítésében játszhat döntő szerepet.

Ma az akác termesztésében és ipari feldolgozásában Magyarország rendelkezik a legnagyobb tapasztalattal. Az itt folyó kutatások mellett meg kell említeni, hogy jelentős tudományos munka folyik Németországban, Olaszországban, Franciaországban, Svájcban, Szlovákiában, Japánban és más országokban is.

Az akácfakitermelés mennyisége és választékösszetétele

Magyarországon évente mintegy 8500 ha akácerdőt termelnek ki a különböző erdőgazdálkodók. Az előhasználatokkal együtt az elmúlt időszakban az évi akácfakitermelésünk bruttó 1,6–1,9 millió m³ volt. Az erdőállományok minőségével összefüggésben változik a véghasználat kora, ami országos átlagban 31,27 év. Az éves fakitermelést az erdőgazdálkodóknak az üzemtervek kötelezően előírják. A választékösszetétel jelentősen befolyásolja az akác tűzifa iránti rendkívüli kereslet. Sok esetben a rönk mellett egyéb választékot, mint tűzifa, nem is készítenek, mert azt előnyösen el lehet adni. Az akác rönk viszonylag jelentős részét (25–30%) export formájában értékesítik. A magyarországi akácerdőkből

Akác törzsmetszet a keskeny világos szíjácscsal és a vastag sötét geszttel. Az évgyűrűkön belül jól látható a két pászta éles elkülönülése

hektáronként átlagosan bruttó 300 m³ faanyag termelhető ki.

Az akácfa szöveti jellemzői és fahibái

Az akác szövetszerkezeti szempontból a gyűrűs likacsú lombos fajokhoz tartozik (a tölgyekkel, szilvekkel, kőrisekkel, a szelídgesztenyével stb. együtt).

Keresztmetszetén szabad szemmel is jól megkülönböztetjük a kérget, az igen keskeny szíjácscot, a szélesebb gesztet és az alig látható, megközelítően kör alakú beltet. A törzsmetszeten (kéreg, szíjács, geszt) az évgyűrűk és annak korai és kései pásztái is jól elkülöníthetők.

Szíjács és geszt. Az akác a vékony szíjácsú fajokhoz tartozik. A szíjácsréteg 2–6 évgyűrűt tartalmaz.

A szíjács világosbarna, a geszt színe a sárgásbarnától

a zöldesszürkéig változik. A szíjácsban a gesztesítő anyagok hiányoznak, ezért mechanikai jellemzői jelentősen elmaradnak a gesztétől. A gesztesedés folyamata az akácban kétféle módon megy végbe: egyrészt gesztesítő anyagok rakódnak le, másrészt tiliszek hatolnak be az edényekbe és eltömik azokat. A gesztesítő anyagok közül leglényegesebbek a cserzőanyagok, a gyanták, a színezőanyagok, a fagumi és a robinetinek. Ezek közül különösen a csersav- és a robinetinféleségek jelentősek az akác tartóssága szempontjából. A gesztesítő anyagok hatására ennek megfelelően megnő a gesztrész ellenállóképessége.

A szíjács nagy víztartalmú és sok egyszerű szerves anyagot tartalmaz, ezért a gombák és a rovarok elsősorban a fának ezt a részét tá-

madják meg. Emiatt igényesebb ipari felhasználáshoz (pl. parketta-, borosdonga-, bútoralakrész-, sportszergyártás) – figyelemmel a gyengébb mechanikai jellemzőkre is – a keskeny akác-szíjácscot célszerű eltávolítani.

Évgyűrűszerkezet. Az akácfa, mint általában a gyűrűs likacsú fák, jól elkülönülő évgyűrűkből és azon belül korai és kései pásztából áll. Méreéseink szerint a 30–35 éves akácállományokban (pusztavaccsimintaterületeken) a mellmagassági törzsmetszetek (108 db) átlagában a kései pászta aránya 77%. Ez kedvezően befolyásolja az akác mechanikai jellemzőit és sűrűségét. Az átlagos évgyűrűszélesség 3,22 mm.

Szöveti hibák. A szöveti (szerkezeti) hibák közül nagyobb figyelmet érdemelnek az egyenlőtlen évgyűrűszélesség, a külpontosság (ese-

tenként előfordul a csavarodottság is), az álévgyűrűk, a kéregbenövés és nem utolsósorban a görcsösség.

Biológiai károsítások. Sajátos szövetszerkezete és kémiai összetétele miatt jól ellenáll a biológiai károsításoknak. A lábón álló akácfa szinte egyedüli jelentős gomba károsítója a tőkorrhadás kiváltó kőristapló (Fomes fraxineus, Cooke).

Az akác szövetszerkezete és vegyi összetétele a gombákhoz hasonlóan nem kedvez a rovaroknak sem. A raktározott, a beépített fa szíjácsában gyakran megfigyelhető a szíjácsbogár (Lyctus linearis) károsítása.

Az akác hengeresfa alakú tulajdonságai, hibái. A sudarlósság, mint fahiba (1,5 cm/fm felett) megfigyeléseink szerint az akác fűrészipari rönkök 20–24%-ánál fordul elő.

A fűrészüzemekben feldolgozott rönkök 15–20%-a síkgörbe. A tővastagodás hossza az akácnál nem jelentős, általában nem haladja meg az 50 cm-t. Tekintettel arra, hogy a tőterpeszekhez gyakran csatlakozik a bordás növény és a bélkorhadás, ezért ezen szakaszok eltávolítása javasolható.

Összefoglalva a közönséges akác fahibáinak értékelését megállapíthatjuk, hogy a faanyag minőségét alapvetően befolyásoló három fahiba: a bélkorhadás, a görcsösség és a görbeség.

Kémiai tulajdonságok

Az akácfa jellegzetes zöldessárga-barnás színe, különleges illata, rendkívüli tartóssága és kiemelkedő fűtőértéke sajátos kémiai összetételével áll kapcsolatban.

Az akác fatest elemi összetétele (Göhre K. 1952.) %:

C 49,2; H 5,91; O (+N) 43,1; hamualkotók 0,79 (a nitrogén becsült mennyisége 0,2–0,3%). Vizsgálataink szerint az akác kérge igen gazdag ásványi anyagokban, mivel hamutartalma 4,76%, a szíjácsnál 0,98%, a gesztnél 0,26% hamutartalmat mérünk. Ha figyelembe vesszük az akác törzs nagy kéregrészarányát (20–25%), akkor megállapítható, hogy a tűzifa

égetésekor 80–85% hamu a kéregből keletkezik.

Az akácfa sejtfalát alkotó vegyületek mennyiségére igen eltérő adatok állnak rendelkezésünkre. (A különbségek összefügghetnek az eltérő vizsgálati körülményekkel, a próbatetek korával, származási helyével!)

Elemzéseink alapján megállapítható, hogy az akác fatestben mintegy 40–50% cellulóz, 15–22% hemicellulóz és 25–30% lignin található.

Az akác járulékos anyagai között jelentősek a csersavak. Ezek mennyisége, százalékban kifejezve:

	Kéreg	Fatest
akác	3–6	2–4
tölgy	5–10	3–7

A csersav mellett az akácfa nagy tartósságában jelentős szerepe van a *dihidrorobinetin*nek. Ezen flavonoid típusú vegyület erősen fungicid és inszekticid. Az akácfa gesztjében 2–5% mennyiségben figyelhető meg. E járulékos anyagnak köszönhető az akác a jellegzetes zöldessárgásbarnás színét is.

Meg kell még jegyeznünk, hogy a parenchima sejtekben előforduló zsíroknak, gyantáknak tulajdonítható a frissen feldolgozott akácfa nyálkahártyákat izgató, kellemetlen illata. A faanyag szárításának, gőzölésének hatására ezen illat mérséklődik, illetve megszűnik.

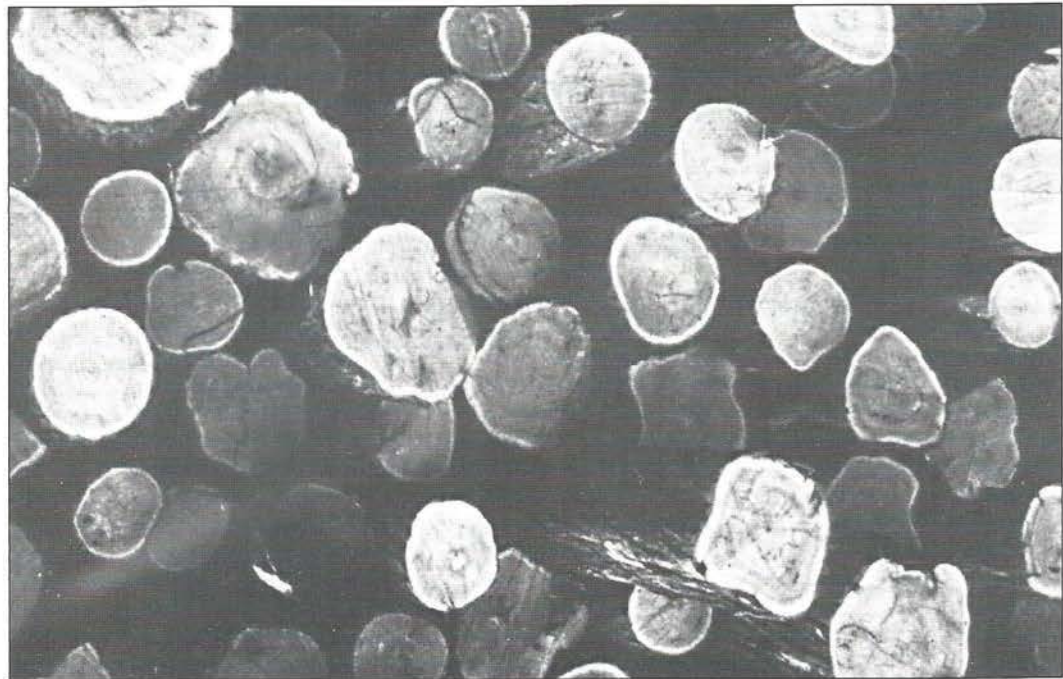
Elsősorban a bélsugarakban, de esetenként az edényekben is megfigyelhetők kristályos lerakódások (kalcium-karbonát, kalcium-oxalát). Ezek erősen hozzájárulnak az akácfa szerszám éltompító hatásához.

Tartósság

Az akácfa vegyszeres kezelése nélküli kiemelkedő tartóssága miatt különösen *környezetbarát anyagnak* tekinthető. Mivel az akácot elterjedten alkalmazzák oszlopok céljára, ezért a legtöbb kísérlet a földbe ástott oszlopok tartósságára vonatkozott. Német megfigyelések (Göhre K. 1952) szerint a földbeásott vörösfenyő oszlop 10, a tölgy 12–15, az akác minimum 20 év élet-

Akác fakitermelés Pusztavacson

Akác rönkök a nyírbátori üzemben

tartamú. USA-beli kísérletek szerint (Cuno J. 1930) 42 év felhasználás után a vizsgált 4879 akácoszlop 89%-a volt egészséges. Az USA-ban az akácot tekintik a legtartósabb fának. A magyarországi tapasztalatok értékelése hasonló adatokat eredményezett. Itt kell megjegyeznünk, hogy kisebb hidak építésénél is igen pozitívak a magyar tapasztalatok.

Az akácfa farontógombákkal szembeni ellenállóképességét speciális vizsgálat sorozat keretében is ellenőriztük. Ennek során kiválogattuk

azon bazidiumos gombákat, amelyeket az akácánál már megfigyeltek, majd ezen gombák tenyésztésével 12 hetes kezeléssel korhasztottuk a természetes állapotú és gőzölt akác gesztfáját. A kutatásba bevont farontógombák a következők voltak:

Grifola sulphurea
Coniophora puteana
Fomes fraxineus
Irpex lactea

A korhasztási kísérlet eredményeit a próbatetek (1010 db) tömegvesztésével mértük.

A természetes állapotú

akácfa teljesen ellenállónak bizonyult: a tömegvesztés 0,1–0,6% között volt. A gőzölt akác ezzel szemben a *Grifola sulphurea*-val és az *Irpex lactea*-val történt kezeléskor elvesztette a tartósságát (a tömegvesztés 20,1 és 4,4% volt).

Tehát a természetes akácfa itt is bizonyította rendkívüli tartósságát, ezzel szemben a barnaszínű gőzölt akácúrszaru külsőtéri, gombafertőzésnek kitett felhasználása nem javasolható.

Dr. Molnár Sándor
 (Folytatjuk)

**A Budapesti
Vállalkozásfejlesztési
Központ**

kedvezményes
hitelprogramja
kisvállalkozóknak –
kamatcsökkentéssel

**MIKROHITEL
PROGRAM**

A folyósítható hitel
felső

határa:

850 000,- Ft

A hitel futamideje:

6–36 hónap

A türelmi idő:

6 hónap

A kamat

(1995. október 1-jétől):

25%

Az érdeklődő

vállalkozók

a Budapesti

Vállalkozásfejlesztési

Központban

megkapnak minden,

a hitelfelvételhez

szükséges információt

és formanyomtatványt.

Az érdeklődőket

a BVK tanácsadó

hálózata pénzügyi-

gazdasági

szaktanácsadással

segíti.

BVK

1072 Budapest,

Rákóczi út 18.

Tel.: 342-2324

Ügyfélfogadás:

hétfő–csütörtök

10.00–16.00

Interspan-napok Kecskeméten

– Együtt gondolkodva próbáljunk meg jövőnkéről szót ejteni – kezdte a kft. terveiről szóló tájékoztatóját *Varga István* ügyvezető igazgató.

Az évi 185 ezer m³ forgácslapot gyártó és forgalmazó Interspan Kft. vezetése szerencsésen ismerte fel, azt a tényt, hogy a jelenlegi nehéz belpiaci helyzetben csak az ipar és kereskedelem szoros együttműködésével, marketing tapasztalatok egyeztetésével lehet eredményeket elérni.

E gondolat jegyében rendezte meg a kft. háromnapos szakmai találkozóját október elején a kecskeméti Szauna Hotelben. A kellemes környezetben rendezett vevőtálalkozóra meghívták azt a 263 magyarországi partnercéget, amelyek az Interspan Kft. belföldi termékhiányának 65%-át a hazai piacon értékesítik.

A rendezvénysorozat előadásai a kereskedelmi kapcsolatok, a termékminőség az importáru-forgalmazás aktuális kérdéseit világították meg.

Mivel a vevőtálalkozó tel-

jes időtartama alatt az illetékes igazgatók, valamint az ország minden megyéjének régiófelelősei is jelen voltak, az előadások keretében és azon túl is a kötetlen esti beszélgetéseken lehetőség volt a forgalmazást akadályozó gondok megbeszélésére, a tapasztalatok kicserélésére, üzletkötésekre.

– Meggyőződésem, hogy dekonjunkturális helyzetekben is lehet volument növelni – szögezte le *Kósa Barnabás*, az Interspan kereskedelmi igazgatója. Kiemelte, hogy kereskedelempolitikájukban fontosnak tartják kereskedelmi partnereik – akiknek jelentős része családi vagy kisvállalkozás – érdekeinek megvédését.

Dr. Babos Zoltán, a FAIMEI osztályvezetője az Interspan Kft.-nél végzett minőségellenőrzési munka tapasztalatairól számolt be, valamint a minőségi reklamációk rendezésére vonatkozóan adott gyakorlati tanácsokat.

Kurt Breinbauer, a M. Kaindl GmbH salzburgi fejlesztő üzemének képviselője

elmondta, hogy szerte Európában 14 gyárunkban állítanak elő forgácslapokat, így ismerik a vevők igényeit, és fejlesztésüket ehhez igazítják.

Az előadások után a meghívott vállalkozások képviselői mondták el véleményüket. Ezek a problémafelvetések rövidek és lényegretörőek voltak; a partner gondjainak megértése, a tolerancia és a segítő szándék mindkét részről határozottan érezhető volt.

A szakmai előadásokat kellemes szombat esti szórakoztató program zárta, amelynek fénypontja a jótékony célú tombolasorsolás volt. A fődíjat – ami nem volt más, mint egy paletta K 101-es A-A minőségű laminált forgácslap – *Balogh Tibor*, a nyíregyházi Grexum Kft. ügyvezetője nyerte meg.

Bár nincs hagyománya, hogy egy gyártó cég ily módon találkozzon kereskedőivel, de a kereskedelmi siker remélhetőleg segíti, hogy az ilyen jellegű vevőtálalkozók hagyománnyá válhassanak.

Cs. K.

Kölni készülődés

A hazai konyhabútor-gyártók számára a Szakvásár minden második évben akár főpróbának is tekinthető. Kölnben ugyanis két évente kap nagyobb hangsúlyt a konyha. Így lesz ez 1996 januárjában és erre készült már idén ősszel a csongrádi Tisza Bútor Rt. a Szakvásáron bemutatott újdonságaival. Fejlesztésük irányzatai három csoportba oszthatók. Az egyik a nosztalgizáló konyha, ami úgy tűnik sosem megy ki a divatból, a másik, a kissé megkésett kísérlet, hogy megvívják harcukat a jellegzetes olasz konyhabútorokkal. A harmadik – s talán ez a legtöbb sikerrel kecsegtető vállalkozás – az áttételesen klasszicizáló modern bútor, némi szecessziós beütéssel. A budapesti főpróba alapján azt mondhatjuk érdemes lesz megváltani a méregdrága belépőjegyét a kölni előadásra.

4

5

6

7

8

Lágyan ívelt formák

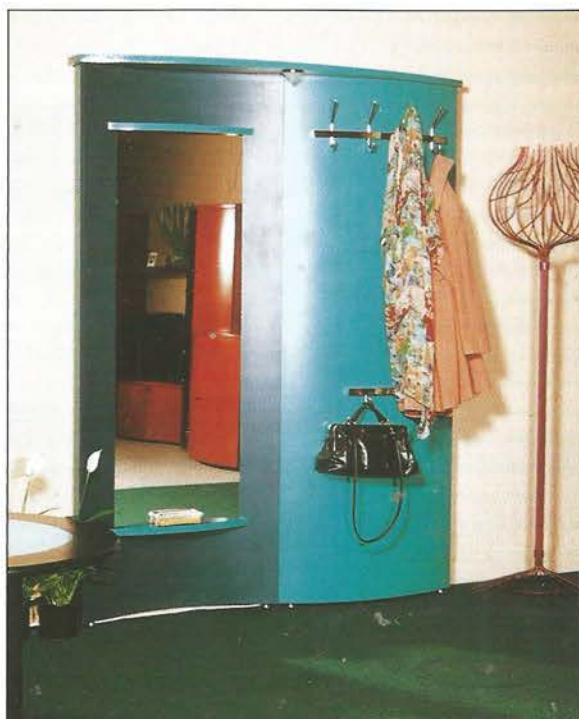

A vásár egyik legnagyobb meglepetését a Garzon Bútor Rt. okozta. A nagyközönség, sőt talán még a szakma sem számított arra, hogy az érdekes, új megjelenésű bútort éppen a dobozbútorairól (gondoljunk csak a Garzonra!) ismert gyár alkotja meg. A Szenes Design Stúdió tervezte újdonság illeszkedik ahhoz a divatáramlathoz, amit a nemzetközi vásárokon már egy-két éve megfigyelhettünk. A Lagunával a fehérváriak szakítottak az utóbbi huszonöt évben túlságosan is elterjedt – a nagyszériás technológia diktálta – kizárólag egymásra merőleges síkfelületek alkalmazásával, helyettük a domború és homorú felületek, íves élek adják a bútor karakterét. Egyszerre régi és új. Stílusát és színvilágát, hangulatát tekintve hasonlít dédnagyanyáink századforduló körüli módos polgári ízlést tükröző bútoraihoz. Az alkalmazott színek: elsősorban a természetes fa különlegesebb változatai (ciprus, madárszemes juhar) türkiz, óceánkék, sötétlila fedőszínek és a furnéros változat lazúros lakkpáccal konyak színűre lakkozva.

A gyártó elképzelése szerint a bútort az a fiatalokból és középkorúakból álló tehetősebb üzletember-réteg vásárolná, amelyik nem kötődik a klasszikus rusztikus bútorokhoz, de mégis igényes, formatervezett, jóléte tükröző bútorokkal szeretné berendezni lakását.

Az Európai Minőségért pályázat első díj.

1-2-3. A Platina konyha testesíti meg leginkább a Tisza új stílusát. A Rományi László tervezte bútort éppen csak megérintette a századvégi szecesszió formavilága. Nem másoltak szolgai motívumokat, hanem a lényegét teremtették újra.

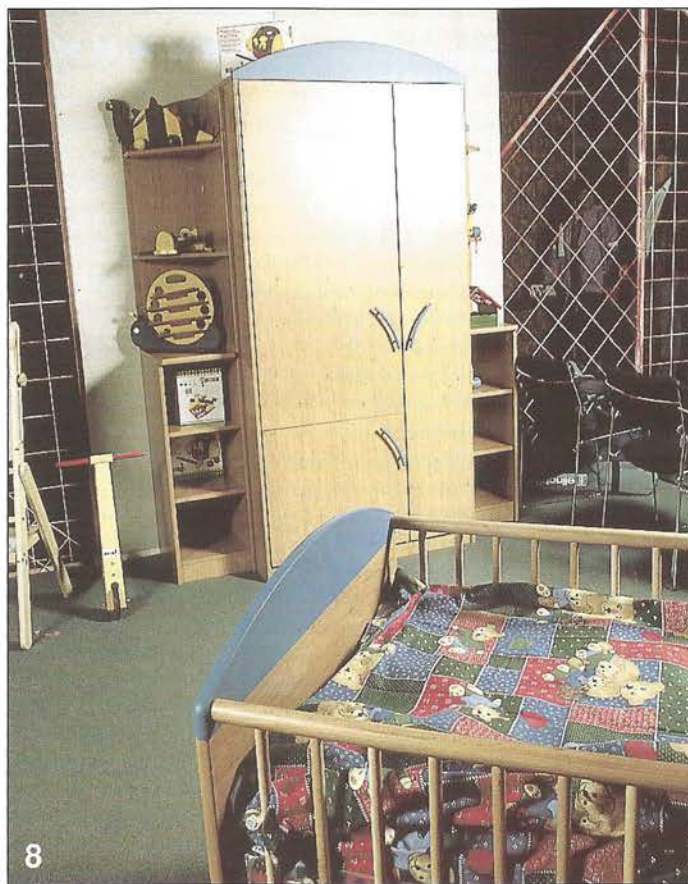
4-5-6. Az Akvamarin nem idej újdonás, ám az idén is a látogatók érdeklődésének középpontjába került. A kétoldalról hozzáférhető kamrapolc, a mosógép beépíthetősége nagy sikert aratott.

7. A magastényű fehér Ametiszt az olasz konyhák stílusát követi. Csak a dekor finomsága jelzi, hogy ez is a csongrádi gyár újhullámos terméke.

8. A Tisza Pack, az első hazai gyártású lapraszerelt konyhabútor. A csongrádiak válasza a piacot elárasztó alacsony árú konyhák kihívására.

9-10-11. A gyermekbútor hagyományosan fontos termék a Tiszánál. Legnagyobb részüket exportálják. Valószínűleg azonban a hazai vásárlást is fellendíti az, hogy a Michel az Európai Minőségért pályázat második díját kapta.

12-13. A Smaragd érdekessége a valódi fa, anyagában színezett furnérozás, amit vákuumprés segítségével rögzítenek a keresztmetszetében hullámvonalat utánozó frontfelületre.

Születésnap előzetes

A Lamiron huzat nélküli változata az avantgard bemutatón szerepelt. Nem ok nélkül gondolta úgy a gyár, hogy új vonalvezetése ötletes kartámasz-láb megoldása alapján az „Eredeti ideák” között a helye. (Tervező: Horváth Gyula.)

A haza ülőbútor-gyártásban meghatározó a Balaton Bútor Rt. szerepe. A nagymúltú gyár (jövőre száz évesek!) újabb és újabb termékekkel folyamatosan bővíti kínálatát. Szakvásári bemutatkozásukat – annak ellenére, hogy számos külső tervezőt is felkértek – egységbe fonták a funkcióhoz választott harmonikus formai megoldások. Ami még közös termékeikben az a gyárthatóság és a tartósság követelményeit messzemenően figyelembe vevő műszaki megoldások keresése. Az ideai bemutatóról elmondhatjuk: fiatalos lendületével nem elsősorban a múlttól, hanem sokkal inkább a jövőről szolt.

VISIT KARSZÉK

A Visit karszék sorolható, egymásba rakható, írólappal ellátható új modell. A karszék lábai, karfája több rétegből ragasztott és hajlított. Könnyed, elegáns karszék benyomását kelti, mivel szilárdságát nem formája, hanem kötése adja.

GABI FOTEL

Eltűnt a kistofel, ezért feltalálták. A Gabi kis méretei, nyugodt, letisztult formájának köszönhetően egyaránt ajánlható kis lakásokba és ügyfélvárókba. A telekárpitozott bútor egyedüli disze a hangsúlyosságá tett, kéztámaszként is szolgáló két első láb. (Tervező: Komlóssy Károly.)

MOKKA SZÉK

A Mokka szék új szerkezeti megoldásainak köszönhetően mérföldkő a Balaton Bútor Rt. életében. Jóllehet kötő nélkül készül stabilitása és tartóssága kifogástalan.

SOLID SZÉK

Egyszerű, egyenes vonalvezetésű, kötővel erősített vázszerkezetű szék. Rakásolható, sorolható, kis helyigényű

PI SZÉK PI ASZTAL

A szék neve a görög ábécé „pi” betűjének formájára utal. Erre emlékeztet a hátsó láb és a támla sziluettje. Az első lábat és kávéát kivéve minden alkatrésze idomprésselt rétegelt lemez. A szék karakterét a különböző húzású ívek egymásra hatása adja. Többféle asztallal készül. A téglalap alakú asztaltetőknél az éllezáró léceket nagy ívben 45°-ban letörik, így a tetőlap elveszíti szögletességét.

KINGA KARSZÉK

Tökéletesen megfelel az ergonómiai követelményeknek. Kényelmessége kiváló. Feszés, modern vonalvezetése a háttámla mögötti végigfutó karfa teszi különlegessé. (Tervező: Dózsa-Farkas András.)

LILI GARNITÚRA

Elsősorban ebédlőkbe szánt reprezentatív darab. Formajegyei, anyaga, megmunkálása, felületkezelése egyértelműen luxus bútorra avatja. Alighanem létezik már az a vásárlóréteg amelyik fokozottan igényli az ilyen, alkalmi használatra tervezett darabokat. Asztala kávé kivétel, nagyobbítható. (Tervező: Snopper Zsuzsa.)

A kis lakások kényelméért

Úgy tűnik, a győri Cédus eldöntötte, gyártmányaival elsősorban a közepes kerületűeket célozza meg. Ők élnek szerényebb alapterületű lakásokban, nekik fontos, hogy a kiválasztott bútor lehetőleg többféle feladatot is ellásson. A Kivi elemes bútorhoz kifejlesztett felhajtható szekrényág nem valamilyen pótmegoldás. Fa laprugóinak köszönhetően teljes értékű fekhely. (Sajnos a kiállító büszkeségét, a nyitást könnyítő ötletes, saját konstrukciójú vasalatot nem fényképezhettük le.) A felhajtható emeletes ágy masszív, jól kivitelezett darab. Kedvező piaci fogadtatásra számíthat, ha összejön az, ami a legritkább: az üzemnek is megéri gyártani, kereskedőnek pedig – vállalva az új termék bevezetésének kockázatát – forgalmazni.

Olcsóbban is lehet!

Felveheti-e a győzelem esélyével a harcot az olasz bútorral bármelyik hazai gyártó? A válasz az, hogy igen, de ehhez az olaszokat kell segítségül hívni. A Hidas Bútorgyár Lagúna konyhája (ők ezt a nevet régebben használják, mint a Garzon) legalábbis ezt bizonyítja. Az elemes konyhabútor színes frontjait importálják, a többit idehaza készítik. Az eredmény: jól variálható elemes konyhabútor, ami csak árban marad el a középkategóriájú olasz termékektől.

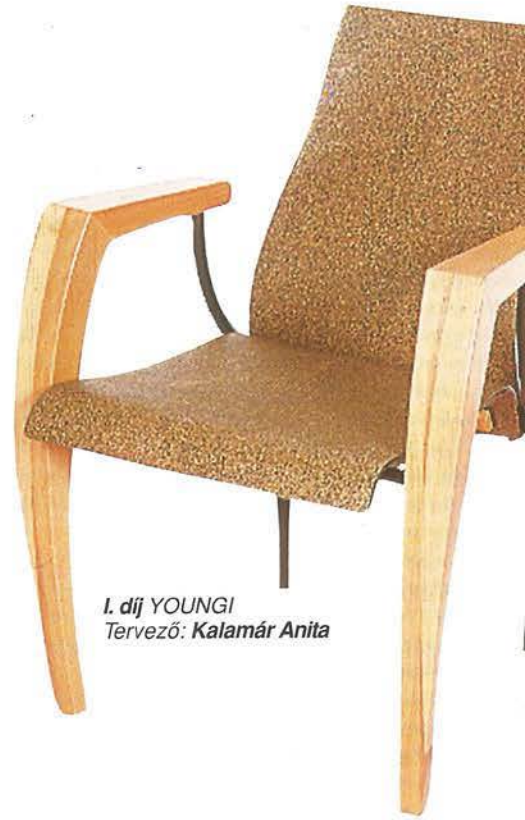
Az Európai Minőségért pályázat harmadik díj.

Csak bolondság?

Az avantgard kiállítások minden szakvásáron a leglátogatottabbak. Elsősorban azért, mert itt még a nagyon figyelmetlen, a szakmában járatlan néző is azonnal észreveszi a másságot. Hiszen a cél pontosan ez. Legalább ennél a néhány darabnál hadd szárnyaljon a tervező fantáziája. Ne érezze állandóan a háta mögött a gyártmányfejlesztéssel foglalkozó felelős szakember kétkedő tekintetét. Hogy értelme van-e? Annyira van, hogy egyszerűen nélkülözhetetlen. Éppen annyira fontos ez nekünk, mint az autósoknak a Forma-I. Soha nem lenne modern bútorunk, ha nem lennének avantgard darabok, amelyek azután, ízlésünk változásával már lakásainkba is beköltözhetnek.

Az idei budapesti „Eredeti ideák” bemutató méltó volt nevéhez. S egészen biztos, hogy az ötletek némelyike: például a fém-fa kombináció nagyon hamar vissza fog köszönni a tömeggyártásban.

I. díj YOUNGI
Tervező: Kalamár Anita

TERÍTETT ASZTAL
Tervező: Rományi László

III. díj TYÜKSZÉK
Tervező: Pálmai Balázs

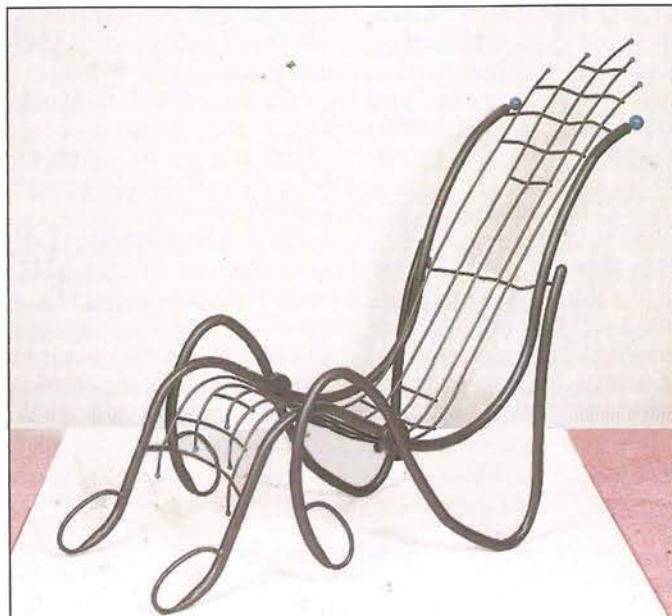

I. díj ÁLOMSZUSZÉK
Tervező: Dobó Krisztina

CÁPAD
Tervező: Pálmai Balázs

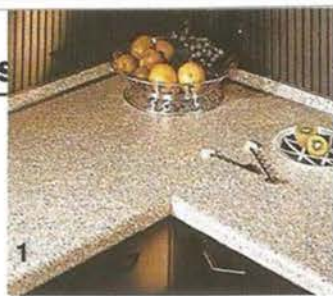
TÁNC
Tervező: Mészöly Eszter,
Mészöly Károly

Különdíj AMPIR
Tervező: Ignác Erika

A Bútor Szakvásár '95 alapanyag újdonságai

A Bútorvállalkozók Országos Szakmai Szövetsége negyedik alkalommal rendezte meg a hazai bútorgyártók szakvásárát. Míg az elmúlt évben 6200 m²-en 150 kiállító mutatta be termékeit, addig ez évben 8500 m²-en 190 kiállító fogadta kereskedelmi partnereit. A szakvásár tematikája évről évre bővül. Így mostanra a bútorgyártók mellett kiállítottak az ipar legfontosabb beszállító partnerei, hazai és külföldi alapanyag- és szerelvénygyártó, illetve kereskedő cégek.

Négy-öt évvel ezelőtt a bútortipar visszatérő gondja volt a beszállítói kör, az ún. háttéripár kialakulatlansága, mára azonban bármely anyag beszerzésének korlátlan lehetőségei vannak; határt csak a gazdasági megfontolások jelenthetnek. Talán nem véletlenül ez évben fordult elő először, hogy a beszállítói partnerek az F és F2 pavilonban nagyobb alapterületen mutatták be áruikat, mint maga a bútortipar.

A kiállításon felvonult az alapanyagforgalmazók teljes köre, így a lapanyag, csiszoló, felületkezelő és felületborító anyag, fűrészáru, bútortábla, lemez, lakástextil, kárpitosipari anyag, ragasztó, üveg és szerelvénygyártók és forgalmazók várták az érdeklődő szakembereket. A közel 100 kiállító termékeit lehetetlen egyetlen cikkben bemutatni, így a teljességre törekvés helyett inkább az újdonságokra kívánjuk ráirányítani a figyelmet.

SLÁGER A BRILLANT GLANZ

A FALCO Forgácslapgyártó Rt. felkészült a megváltozott vásárlói igényekre, ami a műanyagok helyett a természetes anyagokat, a túl élénk színek helyett a paszteleket részesíti előnyben. A laminált lapok teljes választékát kínálja, fa- és kőutánzatú lapjai a valóditól már alig térnek el. Náluk rendelhetők a WES-

TAGGETALIT AG termékei is. Érdekes volt a márvány-, gránit- és egyéb kőutánzatú munkalapok széles választéka, különösen a Brillant Glanz magassfényű lapok, amelyekkel rendkívül dekoratívvá tehetők a bútorok. A kft. a bemutatott minták közül a 30 legkelendőbbet állandóan raktáron tartja, így nagyon rövid a kiszolgálási határidő.

A higiénia és a gondos munka érdekében a cég különféle munkalaplezáró, átmeneti és kapcsoló elemeket fejlesztett ki. Ehhez tartoznak az alu csatlakozó T-profil, véglezáró, továbbá olyan saroklezáró vízvető, amelybe a munkalappal azonos színű éllaminátum illeszthető.

Az eddig is forgalmazott dekoratív ablakpárkányok és lambériák választéka nőtt,

színben, formában hozzáillő saroktakaró idomokkal hozták forgalomba.

Az INTERSPAN Kft. az F2 pavilonban saját lapjaiból épített, impozáns, árkádos, görög oszlopos palotában mutatta be termékeit. Az ez évben 185 ezer m³ forgácslapot gyártó és forgalmazó cég kínálja a svájci Kronospan cég teljes laminált lap, posztforming és szoftforming választékát, újabb magassfényű olasz lapokat is. Újdonságaik a lambériák, ablakpárkányok és padlóburkoló elemek.

A kiállítás ideje alatt termékbemutatót tartottak a Floor Me laminált padlóburkoló használatáról. A szalagparkettára emlékeztető, hornyolt elemekből összeépíthető lapok előnye, hogy az építkező szakértelem nélkül, saját ma-

1. Higiéniai szempontból jól megoldott L alakú konyhabútor munkalapcsatlakozása

2. Új olasz pácszín

3. Floor Me laminált padlóburkolólap lerakása

4. A posztforming munkalapcsatlakozás tartozékai: alu csatlakozó T-profil, véglezáró, saroklezáró vízvető illeszthető éllaminátummal

5. Irodai iratszekrény gömbölyített oldalban vezetett bútorredőnyrel

6. Különleges bútorredőny:
1. Felületborítás 0,6 mm-es furnérral vagy vékony melamin fóliával. 2. Közbülső vakfurnér réteg. 3. Hátoldalborítás tartós textiltől

ga is el tudja készíteni a burkolatot.

A POLYCOMMERZ egyike a legrégebben Magyarországon dolgozó kereskedelmi cégeknek. Mivel több jelentős nyugati céget képviselnek, gyakorlatilag a termék-katalógusokból több száz bútortábla- és borítóanyagféleséget lehet rendelni. A vásáron gazdag termékválasztékukból minél többet igyekeztek bemutatni, ezért a kiállítási terület zsúfoltnak tűnt. Újdonságaik közé tartoznak a hajlítható bútortáblák, amelyekkel a bútorok szögletességét lehet feloldani.

Évről évre alig változó kiállításban jelenik meg a Mohácsi Farostlemezgyár Rt. A dekoráció maga a gyártott termék volt. Kemény natúr és lakkozott lemezei állandó színűek, megbízható minő-

ségűek. Talán újabb anyagok bemutatásával sikerebb bemutatót is lehetne rendezni.

ÚJRA AZ ÉRDEKLŐDÉS KÖZÉPPONTJÁBAN A TERMÉSZETES FA

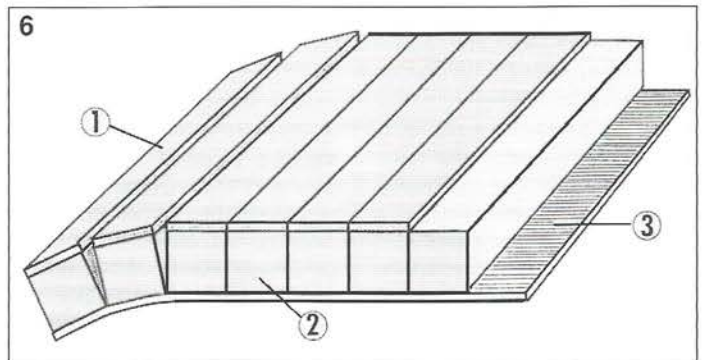
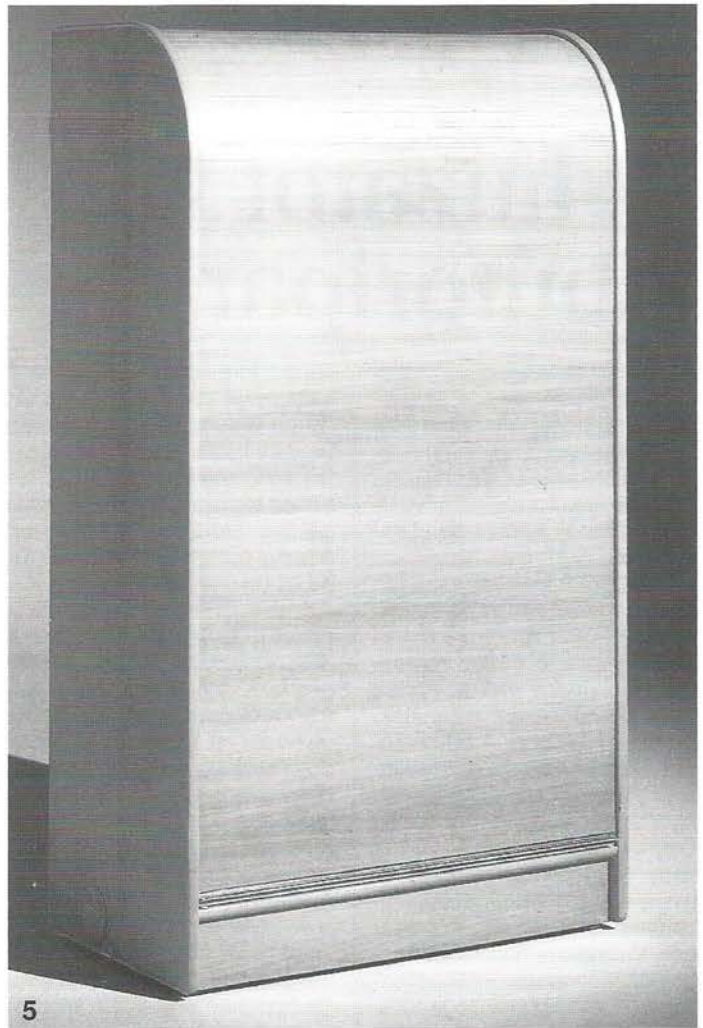
Az Újkígyósi Falemez Bt. gyártmányaival minden bútortervező szívesen dolgozna. A természetes fa szín és vakfurnér teríték széles választékát kínálták. Rétegelt lemezeik tiszta száraz eljárással a divatos és kelendő tölgy, mahagóni, bükk és kőris színfurnér felhasználásával készülnek

A svájci–magyar érdekelt-ségű Király-Torma-Juhász Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. minden évben termékúj-donságokkal lepi meg látogatóit. A fenyő rönkfa külső évgyűrűinek hasznosításával állítják elő a nagyszilárdságú Parallam lemezt illetve gendát. Hasonló előállítási technológiával készülnek az Intrallam lemezek, amelyeket egy gyorsan növe nyárfajta óriási durva forgácsaiból alakítanak ki. Kiváló elasztikus-mechanikus tulajdonságaival jó felhasználási lehetőséget kínálnak a faalapú lapok között. A kft. háromrétegű 6-6 mm vastagságú fenyő, égerfa stb. borítólappokkal ragasztott biobútorlapjait már kész bútorként láthattuk viszont egy-két merészebb bútorgyártó standján. Reméljük, a bútorgyártók gyors reagálása segíti majd a jól megmunkálható természetes lapanyag elterjedését.

Szót kell még ejtenünk a FANERÁMI cég különleges fa bútorredőnyeiről (magyarországi forgalmazója a Szilfa Kft.), amelyek intenzíven megmozgatták a tőlünk nyugatra levő bútortervezők fantáziáját, akik a hagyományos bútorajtók helyett íves oldalakban megvezetett, konyha-, lakószoba-, irodaszekrény ajtóihoz, hajlított bárpulthoz és számtalan egyéb helyen használták föl ezt a praktikus új anyagot.

RÖVIDTÁVÚ LAKKPROGNÓZIS

Az élénk színűre pácolt lakkozott bútorok, ha fel is tűn-

tek egy-egy bútorkiállításon, ezidáig a bútörüzletekig nem vezetett útjuk. Most mégis több furnér- vagy lakkforgalmazó partner ajánlott sárga, kék, zöld, piros stb. színű pácozat és lakkokat. Ez valószínűleg változást fog eredményezni a furnérozott felületkezelés területén.

A lakktechnikák területén a selyemfényű natúr vagy fehér felületkezelés hosszú, mozdulatlan évtizedei után robbanásszerű változás lehetséges. Ez részben az egészségre nem káros vi-

zes lakkok, részben az új lakkrendszerek elterjedése irányában várható. A prognózist a vásáron megjelent olasz és német szállító partnerek változatos kínálata támasztja alá, különösen az olasz kiállítóknál láthattunk tüzes színű, tükörfényes lakk felületeket, antikolt és színezett, lakkozott tömörfát, fémes, márványos vagy éppen reneszánsz hatású, repedésszerű lakkozású, MDF ajtókat.

(Folytatjuk)
B. Cséplő Katalin

Innováció egy törékeny világban

Az idén harmadik alkalommal rendezték meg a Budapesti Nemzetközi Üvegipari Szakkiállítást és Szimpóziumot. Az INTERGLASS '95 október 11–14-ig tartott nyitva a budapesti Olimpiai Csarnokban. A 3000 m² területen megrendezett kiállításon a magyar cégeken kívül 13 országból érkezett külföldi kiállítók is részt vettek.

Bemutattak az üvegyártás és -megmunkálás gépei mellett többfajta építő- és bútorigipari üvegtől egészen háztartási és világítástechnikai üvegeket.

Az előző évi kiállításokhoz viszonyítva sajnálatos módon éppen azoknak az építő- és bútorigipari díszüvegeknek a választéka esett vissza, ami az épület vagy a bútor egyedi jellegét megadja. Lehetséges, hogy több igényes üvegműves kisvállalkozás gazdasági nehézségek miatt nem tudott bemutatkozni.

Örvendetes viszont, hogy a kiállítás fővédnökei első alkalommal a hazai felsőoktatás hallgatóinak országos pályázatot írtak ki Üveg az építészetben címmel. Az 50 000 forint értékű első díjat színvonalas munkájával *Wanger Zsolt*, a BME építészmérnöki kar hallgatója nyerte el.

A szervezők ígérik, hogy jövőre, negyedik alkalommal 1996. október 16–20. között újra gazdag programmal várják a látogatókat.

b. cs. k.

A SZAKVÁSÁR SAJTÓVISSZHANGJÁBÓL

Újjászületés?

Az idei Szakvásár legfőbb tanulsága, hogy újra van Magyarországon bútorgyártás. (A hazai meghatározás kifejtésébe már nem megyünk bele.) Szembetűnően sok új, eredeti ötletet láthattunk. S ez nemcsak az avantgarde kiállításra (Eredeti ideák) érvényes, hanem a többi „normál” bútorra is. A legnagyobb örömet azonban az okozta, hogy egyértelműen csökkent a különbség a hazai és a külföldi bútorok között. Sem formában, sem minőségben nem maradnak el az itthon gyártott darabok külföldi társaiktól. Ha pedig a teljesen új terveket nézzük, ebben sem olyan rossz az arány. Hiszen nyilvánvaló, hogy igazán eredeti darabok csak néhány évente ha megszületnek, a köztes időszakban a gyártók régebbi modelljeik újabb változataival vonulnak fel. Itt pedig még meghökkentő szenzációk is akadtak, mint például az első-sorban csupa doboz bútorairól ismert Garzon Bútorgyár lágyan ívelt vonalú Lagunája, vagy a csongrádi Tisza Bútorgyár vadonatúj zöld konyhája, vagy a Balaton Bútorgyár Horváth Gyula tervezte székei. Olyan szakmai szenzációk voltak ezek, amelyekre jogosan lehetünk büszkék. Ha az arányokat nézzük, az össztermeléshez viszonyítva, több igazi meglepetéssel nálunk sokkal nagyobb bútorgyártó országok sem szolgálnak.

Amiben talán csalódást okozhatott a vásár, az a megkötött üzletek száma. Ám ennek is oka van. Miközben a bútoripar nagyjából már magára talált, (legalább is kiderült, mely gyárak maradtak talpon), nem mondható el ugyanez a bútorkereskedőkről. Az igazi nagy kereskedők (jelenleg talán, ha egy ilyen van) nemigen jöttek. Az üzletek többnyire kicsiben és a vásáron kívül kötöttek.

De talán jövőre már ez is megváltozik. És olyanná alakul, a Bútor Szakvásár is, mint a mintaképpül vett Kölni Vásár – kicsiben.

Berényi János
(AZ OTTHON)

Új huzatot kap a bútörripar

A magyar bútörripart az utóbbi néhány évben akkora veszteség érte, hogy talponmaradása kisebb csodával ér fel. A lakossági kereslet drasztikus csökkenését az export növelésével sikerült némiképp ellensúlyozni.

Miközben Magyarországon szaporodnak a bútörboltok, drasztikusan csökkent a bútörkészítők száma. Ebben a szakmában néhány évvel ezelőtt még 27-28 ezren dolgoztak, ma alig 20 ezren. A bútörszövetkezetek nagy része megszűnt vagy az átalakulás során elvesztette dolgozói többségét. Gyárak zárták be kapuikat vagy csökkentett kapacitással termelnek tovább. A belföldi fizetőképes kereslet romlásának, valamint a bútörimport rohamos növekedésének döntő szerepe van abban, hogy a hazai termelés jelentősen visszaesett. Ehhez a tendenciához még hozzájárult a lakásépítések folyamatos csökkenése – magyarázza az ágazat helyzetét Győri Ferenc, a Bútörvállalkozók Országos Szakmai Szövetségének főtájtára. Ide tartozik, hogy az import növekedésének kezdeti időszakában a lakossági vásárlások erőteljes csökkenését ellensúlyozhatta volna a közületi bútorok iránti megnövekvő kereslet. Az alakuló vállalatok, bankok, biztosítótársaságok korszerű berendezési tárgyak iránti igénye megnőtt, ám a keresletet a hazai bútörripar nem tudta megfelelő kínálattal kielégíteni. A bútörripar hosszú távú iparpolitikai koncepciójának megállapítása szerint erősen megnőtt a fekete gazdaság szerepe részben a gyártásban, részben pedig a bútörforgalmazásban. A belföldön elszegényedő vásárló rétegek kénytelenek az alacsony színvonalú, minőségileg elfogadhatatlan, garanciális feltételeket kikerülő termékeket vásárolni.

Ma az európai bútörpiac forgalmához képest a hazai bútörgyártás nagysága és az export-

import forgalom mértéke az 1 százalékot sem éri el. A legnagyobb érdem, hogy a rengeteg negatív hatás ellenére egyáltalán van még hazai gyártás, tehát az iparág működőképességét fenn tudta tartani. Sőt, javult a hazai bútörválaszték minősége és mennyisége.

A Bútörszövetség 78 tagja közül méretét, kapacitását tekintve a Zala Bútorgyár Rt. a legnagyobb. A nagyok közé sorolható még a Garzon Bútör Rt., a Hajdúthony Rt., valamint a Tisza Bútörripari és Kereskedelmi Rt. Nagy gyártónak számít, de nem tagja a szövetségnek a Gyulai Bútörgyártó Kft., az Agria Bútörgyár és a Kanizsa Trend.

Az állami bútörripar privatizációja a befejezéshez közeledik. Több külföldi nagy gyártó is megjelent a vásárlók sorában, de csak kevesen léptek elő komoly vevőkké. A jelentősebb cégek közül a Zalafa Faipari Kft., a Klose-Mohácsi Bútörripari Rt., valamint a volt Budapesti Kárpitosipari Szövetkezet (ma Budapesti Kárpitos Kft.) német tulajdonba került. Ez utóbbi kereskedelmi vezetője, Szentes Károly arról tájékoztatót, hogy az új tulajdonos, Wilhelm Jockenhöfer nem azért vette meg a céget, hogy elsorvassza, hanem ellenkezőleg, felfejlessze. Új designt hozott be, de megtartotta a hazai jobb tervezéseket is. A minőségi munkára jellemző, hogy termelésük egyharmada exportra megy, főleg Németországba és Ausztriába. Az árbevételük évente 350 millió forint. Van rossz példa is: a mátészalkai bútörgyárat az olasz 3S Eurómobili vásárolta meg elsősorban piacszerzési célból. A gyár azóta csődbe jutott.

Az október végén Budapesten megrendezett Bútör Szakvásáron szinte valamennyi jelentősebb gyártó bemutatta termékeit. A közönség elé léptek olyanok is, akik csak nemrég jelentek meg a piacon, és egyelőre még a "kicsik" közé tartoznak. Az újdonságok közé tartozik a győri Cédus Bútör Kft. Kiwi bú-

Az egészséges fekvés figyelembevételével kialakított ágyak

Az emberek 60%-a gerincproblémákkal küzd. Sajnos már a fiatalok közül is sokan ébrednek hátfájással vagy derékfájással. Felmerül tehát a kérdés, milyen felépítésű legyen egy ágy ahhoz, hogy egészséges és jó fekvést biztosítson. Orvosok, bútortervezők ilyen irányú elméleti kutatásai alapján már a XX. század közepén megjelentek az első egészséges fekvést nyújtó konstrukciók. Ma, amikor az emberközpontú tervezés került előtérbe, újra fontossá válnak ezek a kérdések.

A tervezőknek, gyártmányfejlesztőknek – a kényelem és komfortérzés megteremtésén kívül – ergonómiai, fiziológiai szempontokkal is számolniuk kell. Az ergonómiai tevékenység elméletileg és gyakorlatban is legtöbbször fejlesztő munka, amelynek során az emberi környezet emberközpontú kialakítása illetve fejlesztése a végső célkitűzés. Ágyak esetén ez a kényelem és komfortérzés javításán túl az egészségkárosító testhelyzetek elkerülését is magában foglalja. Így a bútornak nemcsak a méretei lehetnek tökéletesek, hanem a rugalmas deformációjának is az emberi test anatómiai felépítéséhez kell igazodnia, vagyis ami megfelel használója testsúlyának illetve súlyeloszlásának. Testünk súlya a csigolyákat napközben tömöríti, este azonban szétnyílnak és tápfolyadék tölti ki őket, amit a környező szövetekből vesznek fel természetesen akkor, ha az ágyban a fekvés megfelelő. Ezért az ágyak tervezésekor a testsúly eloszlását és a helyes testtartást kell mindenképp figyelembe venni.

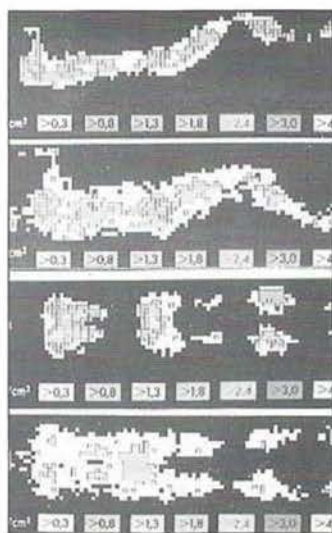
Túl puha fekhely esetén a hanyatt fekvő helyzetben a test nehezebb része, a medence túl mélyre süllyed, ezáltal a gerincoszlopot hajlott helyzetbe hozza és deréktáji fájdalmakat okoz. Ugyanezen a felületen oldalfekvéskor a testsúly eloszlása kedvezőtlen. A lesüllyedt medencecsont a hátgerincet deformálja és kényelmetlen érzetet eredményez.

Túl kemény párnázat a

testben káros feszültségeket okoz, mivel a medencecsont és a hát nem az alaknak megfelelően süllyed be. Ugyanezen a fekhelyen oldalt fekvő helyzetben a comb felső része és a vállrész nem tud kellőképpen besüllyedni, a váll és a kar elzsibbad, a nyak megfájdul. Változik a hát alakja és vele együtt a hátgerinc.

Rugalmas felületen az ágy a testformához igazodik, egyenletesen támaszt alá, így a gerincoszlop – mind hanyatt fekvő helyzetben, mind oldalfekvésben – a természetes alakot veszi fel.

A párnázat akkor ad jó komfortérzetet, ha egyéb fiziológiai hatások mellett (hő, nedvesség stb.) a testet lágyan engedve mintegy körülöleli, ezután a benyomódás előrehaladásával progresszíven növekvő rugalmas erővel megtámasztja. A nagyobb ellennyomás alatt álló testrészekben az izomrostok túlterhelődnek, a hajszálerek elzáródnak. Az ember úgy védekezik a kedvezőtlen hatás ellen, hogy testhelyzetet változtat, a terhelést más felületre helyezi át. Minél keményebb a felület, annál jobban központosított a terhelés, és ennek megfelelően többször váltunk testhelyzetet, ami a pihenésünket nyugtalanítja. A felületi nyomás a jól méretezett, rugalmas fekvőbútor esetében sem azonos az egész érintkező felületen, de jól látható, hogy az ember súlyából adódó terhelés sokkal nagyobb felületre oszlik meg, ezért a bőrfelületre ható nyomás is jóval kisebb (1. ábra).

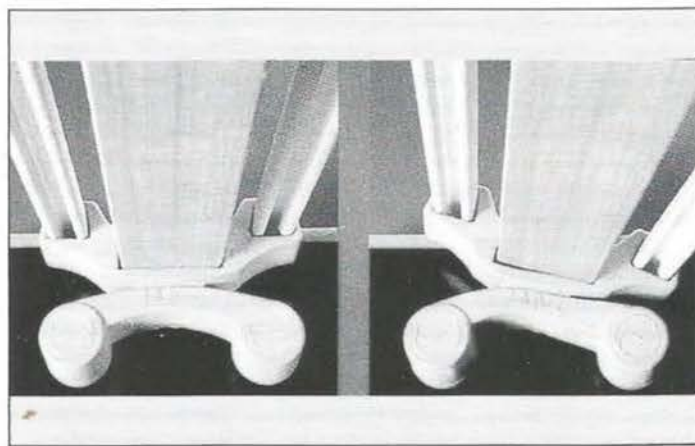

1. ábra

Az ágyszerkezeteket felépítésük alapján két részre bonthatjuk: a tartószerkezetre és a matracra. Vizsgáljuk meg először a **tartószerkezetek** szerepét az egészséges fekvésben.

A legegyszerűbb tartószerkezetet fenyőlécekből készítik

2. ábra

oly módon, hogy a léceket kétoldalt jutaszalaggal összefogják. Előnye a farugós tartószerkezetekkel szemben az, hogy 120-140 cm-es vagy annál nagyobb ágyszélesség is kialakítható belőle, ahol már a farugó áthajolna. Főleg kis kávmagasságú franciaágyak kialakítására használják.

A farugózat *Hugó Degen* találmánya, az ötvenes években fejlesztette ki ezt a rendszert. Azóta, természetesen új változatokat hoztak létre, de az alapelv nem változott meg. A matracot keresztirányú farugók (más néven rugós lécek) tartják. A rétegelt-ragasztott szerkezetű farugók enyhe görbülettel készülnek, így a tartószerkezet hídként működik. A farugókat kaucsuk vagy műanyag tartóba helyezve építik be, ezáltal nagyobb rugalmasság érhető el, és a szerkezet oldalirányú elmozdulást tesz lehetővé. Az alvó ember mozgását fel tudja venni, ideális rugalmas alátámasztást nyújt, és megoldást ad a többfunkciós ágyak kialakítására. A szerkezet további előnye, hogy egyéb kiegészítésekre is alkalmas. Így például a középrészen a lécszám növelésével illetve sűrítésével a nagyobb terhelésnek megfelelő kialakítás végezhető el. Lehetőség van továbbá egy második lécs alkalmazására, ebben az esetben a törőerőt műanyag csúszkák eltolásával vagy egyéb rögzítőelemek alkalmazásával növelhetjük. A vállrész lágyabb kialakításával pedig megoldható az oldalt fekvők egészséges testhelyzete.

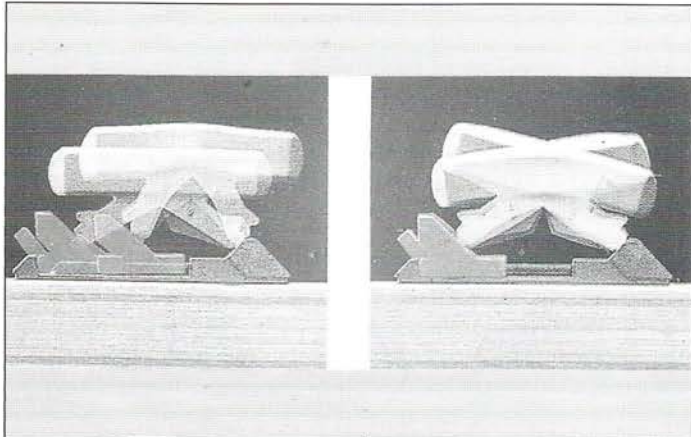
A különböző farugós tartószerkezetek közti különbség elsősorban a farugók felfüg-

gesztésében jelentkeznek. Erre a célra általában olyan perseeleket alkalmaznak, amelyek a farugóvégek többirányú mozgását is lehetővé teszik. Ezek közül két típust szeretnénk bemutatni: a latoflex által kialakított Triad-rendszer ún. triadbölcsőjét, és a Dunlopillo által szabadalmaztatott befogószerkezetet.

A 2. ábra 1. képen a bölcsőt látjuk terheletlen állapotban. A kétoldalt lévő textilborítású emelőlécek ebben az állapotban a matracot megemelik, így az alsó rész szellőzik, a maradék nedvesség el tud távozni a matracból, tehát a penészedés veszélye teljesen kizárt. A 2. képen a bölcső terhelt állapotát láthatjuk. Az emelőlécek a terhelés hatására erőtámaszt adnak, ezáltal lágyabbnak érezzük a felületet. Az emelőlécek textilborítása megakadályozza a matrac elcsúszását. Mint látható az ábrán, a Triad-bölcső terhelt állapotban el tud fordulni, így a legkülönbözőbb alkati tulajdonságok esetén is elérhető az optimális testhelyzet. A vállrésznél a tartóelemek le vannak sülyesztve oldalt fekvő testhelyzethez, az ideális támasztás érdekében. A betét középrészénél zónaerősítés (külön tartozék) alkalmazható, amelyet utolagosan beépíthető erősítő lécekkel oldanak meg. Ezt általában túlsúlyos személyek esetében vagy a terhesség ideje alatt illetve extrém esetekben (pl. gerincferdülés-korrektúra) használják.

A Dunlopillo által szabadalmaztatott befogószerkezet lényege, hogy egy csúszka eltolásával a farugót rögzítő elem megemelkedik és tet-

3. ábra

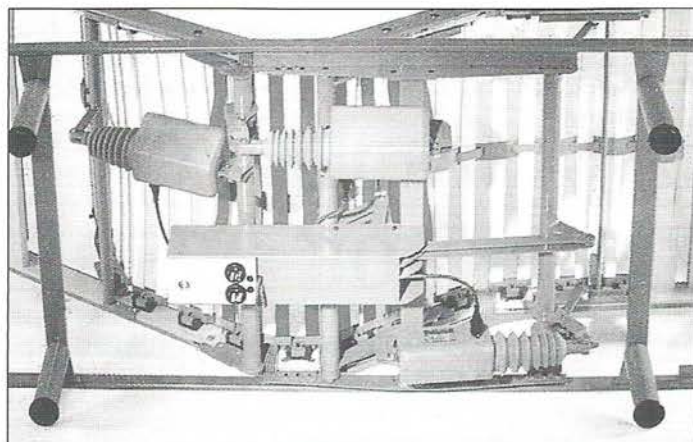

szés szerinti pozícióban rögzíthető. A rögzítőelem flexibilis, alkalmazkodik minden mozgáshoz. Működése a 3. ábrán látható.

A farugózat előnye, hogy megoldást ad a többfunkciós ágyak kialakítására. Ezek az ágszerkezetek rendkívül bonyolult mechanikával ill. mozgatószerkezettel készülnek, amelyek a tartószerkezet alatt helyezkednek el, és többnyire távirányítással működtethetők. A 4. ábrán egy „svájci precíziós csoda” látható, ami teljesen az egyén igényeihez állítható (pl. olvasáshoz, reggelizéshez stb.)

A berendezést két elektromotor hajtja, amelyek egy házban helyezkednek el. A háttámlarész fokozat nélkül állítható, és a támla bizonyos szöge – közepes állása – elérése után a fejtámasz is kiemelkedik. A térdtámasz kellemes ülést nyújt, így az izomzat ellazul. Ez a helyzet a medencetáji izomzatra is pihentetően hat. Kézi működtetés esetén az ágszerkezet hevederrel működtethető, és ez a mód bármikor visszaalakítható motorikus működtetésűre. A motorikus működtetés egyszerű, jó formakialakítású infrakapcsolóval irányítható.

A tartószerkezet kialakítása olyan, hogy három csuklópont körül megtörhető és elfordítható. Ezzel különböző testhelyzetekhez igazítható, ami különösen betegek esetében jelent előnyt, hiszen ezáltal elérhető az önálló mozgás (nincsenek rászorulva más emberek segítségére, például ha fel akarnak ülni a fekvő helyzetből), csak meg kell nyomniuk egy gombot. Lássuk, mely állítási lehetősé-

4. ábra

ségek, milyen ergonómiai és fiziológiai hatása van:

- fej-lábvég emelés: oldalt felvő embereknek előnyös a vérkeringés tehermentesítése;

- a felsőtest enyhe megemelése: légzési nehézségekkel küzdő betegek és terhes nők számára előnyös;

- láb felemelési pozíció: orvosi elrendelt esetekben, valamint a fáradt lábak pihentetésére illetve rövid idejű relaxációhoz;

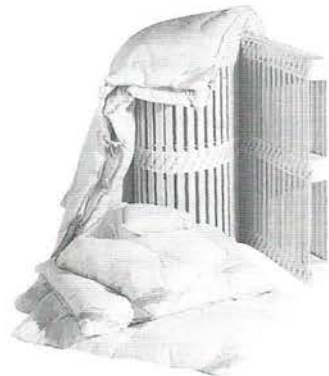
- felsőrész enyhe döntése: hasonfekvésre ideális testhelyzet;

- fél ülő helyzet: a térdet alátámasztja, kellemes pihenő helyzetet nyújt, a hát, a csípőizület és a láb pihentetésére alkalmas;

- valódi ülő helyzet: térdtámasszal olvasáshoz, tv-nézéshez, ágyban reggelizéshez stb. alkalmas.

A dupla lécsoros tartószerkezet fémmentes, kétoldalas lamellaszalagból áll. A tartóelem 90 kezeletlen (!) köris lamella, amelyek egymással párhuzamosan futnak két vízszintes sorban, közöttük pedig három vagy több, rugós (natúr kaucsuk) alátámasztás helyezkedik el. Ez a szerkezet ideális alátámasztást nyújt mindhárom fekvő helyzetben. Ugyanolyan „mozgékony”, mint a gerinc, ott enged, ahol terhelik, mindenütt alátámaszt, ahol ortopédiailag szükséges, az optimális nyomásmeloszlást teszi lehetővé. Kiváló flexibilis tulajdonságai miatt elegendő egy vékony matrac, ami könnyen kezelhető illetve szellőztethető. A szerkezetet az 5. ábrán láthatjuk.

A spirálhálós tartószerkezet egyedülálló találmány. Lé-

5. ábra

nyege a keresztirányban húzott-spirálhálós keret, ami pontelasztikusan hat, ezáltal szolgálja az egészséges fekvést. A 390 keresztirányban feszített spirálrugó minden darabját a kerethez rögzítik, ami megteremti a pontelasztikus alátámasztást. A hálószerkezet követi a test vonalát minden helyzetben, és biztosítja a váll- és a csípőrész megfelelő besülyedését, alátámasztását.

A kaucsuktányéros tartószerkezet olyan új szerkezet, amelyet svájci orvosokkal együttműködve fejlesztettek ki. Tartószerkezete 96 alátámasztó elemből áll, amelyeket „rugós tányérok” nevezhetünk. Ezeket a műanyagtalakat egyenként rögzítik egy-egy flexibilis – magas műszaki értékű – kaucsukpufferra. Minden egyes rugóelem külön-külön el tud mozdulni a tér minden irányában, így keresztirányban is jó az alátámasztás.

A hevederes tartószerkezet nem érdemes részletesen bemutatni, hiszen ezt magyarországi viszonylatban mindnyájan ismerjük.

Jáki Péter
okl. faipari mérnök

gyelmeztségüknek köszönhetően a városban egyáltalán nem folyt vér. November 4-én, ezen a máskor csöndes vasárnapon, a szovjet csapatok megindultak Sopron felé. Védekezésről, a túlerőben lévő, nehézfegyverekkel felszerelt alakulatokkal szemben, szó sem lehetett.

AKARTAK-E HARCOLNI A SOPRONI EGYETEMISTÁK?

Örömmel olvastuk a Nők Lapja 1995/42. számának hasábjain Szabó Patriciának Soprontól Vancouverig című cikkét. A rendelkezésre álló dokumentumkötevekre alapozó cikk reális képet ad a soproni erdőmérnök hallgatók kalandos útjáról, kanadai megtelepüléséről.

A cikk kapcsán elbeszélgettünk néhány, az októberi-novemberi eseményekben aktívan részt vevő kollégával. E beszélgetések és a dokumentumok alapján szeretnénk objektívebben megírni a soproni eseményeket. Most csak annyit kívánunk kiemelni, hogy nem helytálló azon megállapítása a lapnak, miszerint „a szovjet csapatok ellen a védekezésről szó sem lehetett”. Igenis szó volt a város védelméről. A soproni egyetemisták fel voltak fegyverezve! Fegyvelmezett katonai és polgári szolgálatot teljesítettek, rendet tartottak a határvárosban. Nem engedtek teret semminemű vérengzésnek, megtorlásnak. A hírheft ávosokat is csak összegyűjtötték és az egyetem D épületében fegyveresen őrizték.

De mi történt november 4-én? A város előtt, a Harkai domb irányába szabályos védelmi arcvonalat alakítottak ki. A diákok kézi fegyverein (géppisztolyok, golyószórók) kívül a fertődi tűzeralakulat lövegei is rendelkezésre álltak. Az ágyúk azonban műszaki hiba (ütőszögek eltávolítása) miatt működésképtelenné maradtak, így kézi fegyverekkel nem lehetett tankok ellen csatázni. A diáksereg fegyvereivel együtt Ausztrába menekült.

E néhány epizód felvilantásával szeretnénk fel-

hívni a figyelmet: elérkezett az ideje annak, hogy négy évtized távlatából objektíven, történelmi hűséggel emlékezzünk meg közös dolgainkról.

Dr. M. S.

A SOPRONI EGYETEM REKTORÁNAK KITÜNTETÉSE

A Bécsi Agráregyetem (BO-KU) ez év október 17-én tartott egyetemi ünnepségen több kitüntetést adtak át. A kitüntettek valamennyien szoros szálakkal kötődnek a bécsi egyetemen folyó erdőszeti és faipari oktatáshoz, amely idén 120 éves. A legmagasabb elismerést Dr. Winkler András egyetemi tanár, az Erdészeti és Faipari Egyetem rektora kapta. Dr.h.c. Leopold März egyetemi tanár, rektor Helmuth Resch professzor előterjesztése és az egyetemi tanács döntése alapján Dr. Winkler Andrást a Bécsi Agráregyetem tiszteletbeli doktorává avatta.

A kitüntetés indoklásában a faipari kutatások terén elért eredményei, a két egyetem szakmai kapcsolatainak fejlesztésében játszott szerepét emelték ki. Méltatták a kis szakegyetemet sokszakú regionális egyetemmé alakító vezetői munkáját, a regionális kapcsolatok építésében szerzett érdemeit, és a hivatalos méltatáson túl külön kiemelt emberi tulajdonságai egyaránt fontos szerepet játszottak. Az adományozók részéről megnyilvánuló megkülönböztetett szeretet és megbecsülést az is tükrözte, hogy az ünnepség befejezéseként (a for-

gatókönyvben nem szereplő meglepetésként) a Kärnteni Énekes Quartett Winkler András szerzeményét adta elő.

Ő az első magyar faipari mérnök, aki ilyen jelentős külföldi elismerésben részesült. Tovább öregbítette ezzel a – selmeci eredet miatt 187. (ill. 260.) tanévét kezdő – Soproni Egyetem hírnevét, dicsőséget szerzett szakmájának és családjának is.

A kitüntetéshez az Alma Mater valamennyi volt és jelenlegi hallgatójának, oktatójának és dolgozójának nevében gratulálunk.

Jó szerencsét!

VÁLSÁG VAGY MEGÚJULÁS A SOPRONI EGYETEMEN?

Az utóbbi hetekben a szakmai közvéleményt élénken foglalkoztatja az Erdészeti és Faipari Egyetem helyzete. A „Bokros csomag” nem kímélte a felsőoktatást sem. Jelentős pénzeszközöket vontak el (a személyi juttatások átlagosan 15%-a), az egyetemek, főiskolák kénytelenek voltak alkalmazotti létszámukat csökkenteni. Ezt a helyzetet rendkívül ellentmondásossá teszi az a tény, hogy az elmúlt években az intézmények jelentős oktatásfejlesztést hajtottak végre. Például a Soproni Egyetem Faipari Karán megkezdődött a faipari mérnökhallgatók szakirányú képzése, elindult az alkalmazott művészeti mérnök-tanári, a könnyűipari és már korábban a papíripari mérnök képzés. Az Erdőmérnöki Karon új szakként megindult a környezetmérnök és a vadgazdaképzés. Az idén elkezdődött a közgazdászok képzése. Tehát nagyléptékű fejlesztés közepette kellett embereket elküldeni, nyugdíjba helyezni. Ez a létszámleépítés Sopronban 135 embert, 45 oktatót, 90 egyéb alkalmazottat érintett. Így olyan neves oktatók, professzorok kénytelenek nyugdíjba vonulni,

mint Kubinszky Mihály, Rónai Ferenc, Hajdú Endre, Molnárné Posch Paula, Szodfridt István, Király László, Horváth Mihály stb. (összesen 40 főt nyugdíjaztak).

Bízunk abban, hogy a kényszerű intézkedések ellenére a soproni Alma Mater nem kerül válsághelyzetbe és képes lesz végrehajtani fejlesztési elképzeléseit.

EGYESÜLETI HÍREK

Születésnapjukon nagyon sok szeretettel köszöntjük **Ambrus Imre, Flaskay Mihály, Kettler Pál, Treszkai András, Tóth László** tagtársainkat, a Szenior Klub tagjait. Mindannyiuknak nagyon jó egészséget kívánunk!

Az ERFA Nyugdíjpénztár **december 1-jén 13 órakor küldöttközgyűlést** tart Vonyarcvashegyen a Hotel Lidóban.

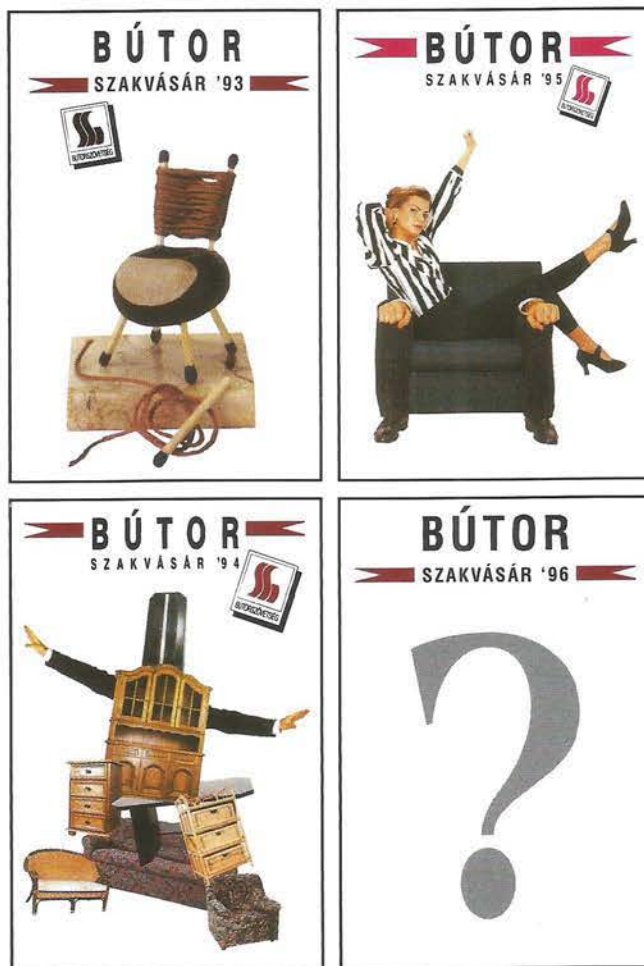
Napirend:

- Az Igazgatótanács beszámolója
- Az Ellenőrző Bizottság jelentése
- Hosszú távú pénzügyi terv jóváhagyása.

INFORMÁCIÓ

Az elmúlt lapszámunkban tettük közzé a Henkel Kft. által alapított Faipari Egyetemi Kutatásért Alapítvány útnak indulását. Most örömmel tájékoztathatjuk olvasóinkat, hogy az alapítványhoz társult tagként csatlakoztak: Alföldi Bútorgyártó Kft., Bajai Épületesztalos Rt., Böszörményi Épületesztalos Kft., BUBIV Bútorpalota Kft., Budapesti Faipari Rt., Gyomaendrődi Bútoripari Szövetkezet, Debreceni Bútoripari és Kereskedelmi Rt., DUFA Kft., Lenta 93 Kft., Medicor Maros Bútoripari Rt., SOFA Rt. (Sopron), Szolnoki Bútoripari Kft., Zalabútor Rt. Az alapítvány a következő címen várja az érdeklődőket, társulni kívánókat: 1113 Budapest, Dávid F. u. 6., tel.: 209-0900.

Még nem tudjuk, hogy mi lesz az 1996. évi Nemzetközi Bútor Szakvásár plakátján,

**abban azonban biztosak vagyunk,
hogy az Ön cégének is ott kell
lennie a hazai és külföldi bútoripar jövő
évi legnagyobb budapesti bemutatóján.**

Előzetes helyfoglalás
az 1996. évi budapesti
Nemzetközi Bútor Szakvásárra:

Kováts Gizella Kereskedelmi, Szervezési és
képviselési Bt. 1118 Budapest, Pannonhalmi út 7.
Telefon/fax: (36-1) 165-8776 Telefon: (30) 424-823

Tungsrám kompakt fénycső

Minden más fényűzés

Bár az energiaárak ismét emelkedtek, mégsem kell a villanyszámláért többet fizetnie, ha Tungsrám kompakt fénycsövekkel világít. Mert a Tungsrám kompakt fénycső a hagyományos izzóhoz képest

- azonos fényáram mellett **80%-kal kevesebbet fogyaszt**
- **élettartama annak tízszerese.**

Ráadásul a Tungsrám év végéig **20%-os kedvezménnyel** árusítja kompakt fénycsöveit. Most **kétszeresen is jól jár**, hiszen a legkedvezőbb áron vásárolhat kompakt fénycsövet, és így villanyóráját is takarékra állíthatja.

-20%

TUNGSRAM

Kaphatók az alábbi kereskedelmi hálózatokban és más villamossági szaküzletekben:

Keravill szaküzletek (Budapest, Győr, Székesfehérvár, Miskolc) – **Centrum** Árúházak országos hálózata – **Skála** árúházak (Budapest, Győr, Székesfehérvár, Gyöngyös, Dunaújváros) – **METRO** árúházak (Budapest, Budaörs, Debrecen, Pécs) – **IKEA** Árúház (Budapest) – **Michelfelt** Árúház (Budapest).

TUNGSRAM márkaboltok:

TUNGSRAM Márkabolt (Budapest, VII., Király u. 43-45.) – **TUNGSRAM Raktárárúház** (Budapest IV., Főti út-Blaha L. u. sarok) – **Budapest** – Csövíll No. 1. Kft. (IV., Arany J. u. 2-6.) – Elektromert (VII., Dobány u. 81.) – Konverta Kft. (XIII. Béke u. 21-29.) – Salgó és Tsai Kft. (IV., Laborfalvy R. u. 4. VIII. Üllői út 16/a) – Telesys Bt. (IV., Főti út 113.) – **Debrecen** – Sztalmári Kft. (Sényei u. 22.) – **Dunaújváros** – Papdi József (Szórád M. u. 6.) – **Eger** – Szinkron '91 Bt. (Petőfi S. u. 8.) – **Gödöllő** – G-Lux Kft. (Kossuth L. u. 31-33.) – **Győr** – Salgó és Tsai Kft. (Apáca u. 6.) – **Hajdúböszörmény** – Elektromert (Baltazár u. 10.) – **Hatvan** – Csövíll Kft. (Tabán u. 3.) – **Jászberény** – Szórád Kft. (Szabadság tér 6.) – **Kaposvár** – MBKE Kft. (Izzó u. 3.) – **Kecskemét** – Polár Stúdió Kft. (Csongrádi út 56.) – SZA-CO Bt. (Széchenyi sétány 5.) – **Kiskunhalas** – Papdi József (Széchenyi út 108.) – **Kisvárd** – Csövíll Kft. (Temesvári u. 17.) – **Miskolc** – Sztalmári Kft. (Álmos u. 8.) – Travill Ker. Kft. (Semmelweis u. 12.) – **Nagykanizsa** – Csövíll Kft. (Fő út 8.) – **Nyíregyháza** – Villépszer Kft. (Szent István út 29.) – **Ózd** – Szekomp Bt. (Újváros tér 5.) – **Paks** – Horányi Ker. Kft. (Kereszt u. 1.) – **Pécs** – Fényforrás Ker. Kft. (Jókai tér 9.) – **Salgótarján** – RAER Bt. (Rákóczi út 44.) – **Sátoralfajti hely** – Sztalmári Kft. (Rákóczi út 15.) – **Siófok** – Papdi József (Vak Botlyán u. 12/a.) – **Sopron** – Schönvill Bt. (Győri út 22.) – **Szeged** – Mobil Vill. Szaküzlet (Rigó u. 8.) – Henry Ker. Kft. (Jósika u. 14.) – **Szekezd** – Miki Bt. (Mikes u. 24.) – **Székesfehérvár** – Mentavill (Murányi u. 19.) – Telesys Bt. (Királykút lp. 20.) – **Szombathely** – Joy-Lux Kft. (Szent Gellért u. 7/c.) – **Tatabánya** – Vértessalja ÁFÉSZ (Dózsakeret, Sétáló u.) – **Vác** – Salgó és Tsai Kft. (Pálffy u.) – **Veszprém** – Telesys GM (Akácfa u. 26.) – **Zalaegerszeg** – Elektron Kft. (Bíró Márton u. 10/b.)

További felvilágosítás: TUNGSRAM Belföldi Értékesítés • Tel.: 169-3636, 169-6144, 169-2179